

EUROOPAN PARLAMENTTI

2004

2009

Istuntoasiakirja

16.4.2008

B6-0173/2008

PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

neuvoston ja komission julkilausumien johdosta

työjärjestyksen 103 artiklan 2 kohdan mukaisesti

esittäjä(t): Willy Meyer Pleite, Helmuth Markov, Giusto Catania, Jens Holm,
Ilda Figueiredo, Pedro Guerreiro

GUE/NGL-ryhmän puolesta

Limassa järjestettävästä Euroopan unionin sekä Latinalaisen Amerikan ja
Karibian alueen viidennestä huippukokouksesta

Euroopan parlamentin päätöslauselma Limassa järjestettävästä Euroopan unionin ja Latinalaisen Amerikan ja Karibian alueen viidennestä huippukokouksesta

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon Latinalaisen Amerikan, Karibian ja Euroopan unionin valtioiden ja hallitusten päämiesten antamat julkilausumat neljässä huippukokouksessa, jotka pidettiin Río de Janeirossa 28.–29. kesäkuuta 1999, Madridissa 17.–18. toukokuuta 2002, Guadalajarassa 28.–29. toukokuuta 2004 ja Wienissä 12.–13. toukokuuta 2006,
- ottaa huomioon 20. huhtikuuta 2007 Santo Domingossa Dominikaanisessa tasavallassa pidetyssä Rion ryhmän ja Euroopan unionin kolmannessatoista ministerikokouksessa annetun yhteisen tiedonannon,
- ottaa huomioon 19. huhtikuuta 2007 Santo Domingossa Dominikaanisessa tasavallassa pidetyssä Euroopan unionin troikan ja Keski-Amerikan välisessä San Josén vuoropuheluun liittyvässä ministerikokouksessa annetun yhteisen tiedonannon,
- ottaa huomioon 14.–16. kesäkuuta 2005 Limassa pidetyn Euroopan unionin ja Latinalaisen Amerikan parlamenttien välisen seitsemännentoista konferenssin päätösasiakirjan,
- ottaa huomioon 15. marraskuuta 2001 antamansa päätöslauselman Euroopan unionin ja Latinalaisen Amerikan suhteista koskevasta yhteisestä strategiasta ja yleisestä kumppanuudesta ja 27. huhtikuuta 2006 antamansa päätöslauselman Euroopan unionin ja Latinalaisen Amerikan tiiviimmistä kumppanuudesta,
- ottaa huomioon EU:n ja Latinalaisen Amerikan yhteisen parlamentaarisen edustajakokouksen 20. joulukuuta 2007 antamat päätöslauselmat,
- ottaa huomioon työjärjestyksen 103 artiklan 2 kohdan,
- A. ottaa huomioon, että Latinalaisen Amerikan, Karibian ja Euroopan unionin valtioiden ja hallitusten päämiesten Limassa piakkoin järjestettävää huippukokousta on pidettävä tilaisuutena esittää konkreettisia ratkaisuja kahta aluetta varten ja vahvistaa niiden toimintaa,
- B. ottaa huomioon, että EU ja Latinalainen Amerikka kiinnittävät 16.–17. toukokuuta Limassa järjestettävässä Euroopan unionin ja Latinalaisen Amerikan viidennessä huippukokouksessa erityistä huomiota yhteistyöhön kestävän kehityksen alalla, energia-alalla sekä ilmastonmuutoksen ja muiden ympäristöongelmien alalla,
- C. ottaa huomioon, että resursseja on tutkittava ja hyödynnettävä valtioiden itsemääräämisoikeutta loukkaamatta ja siten, että vältetään energiavaroja omistavien maiden ryöstäminen ja köyhtyminen,

- D. ottaa huomioon, että köyhyys on Latinalaisessa Amerikassa korkealla tasolla ja kasvaa edelleen uusliberalistisen talouspolitiikan vaikutuksesta, ja ottaa huomioon, että 70 prosenttia 1,3 miljoonasta äärimmäisessä köyhyydessä elävästä ihmisestä on naisia; ottaa huomioon, että köyhyys on muuttoliikkeiden pääasiallinen syy,
- E. panee huolestuneena merkille maailmanlaajuisen talouskriisin tilanteessa, jossa monen Latinalaisen Amerikan maan velkaantuminen jatkuu, sekä ongelmat, jotka liittyvät elintarvikkeiden saatavuuteen hintojen nousun vuoksi,
- F. ottaa huomioon, että viimeaikainen taloudellinen kehitys, joka syntyi Yhdysvaltain korkean riskin asuntolainojen kriisin vanavedessä, on oire sinänsä paljon vakavammasta ja syvemmästä kriisistä, joka vaikuttaa koko maailman rahoitusjärjestelmään ja jonka seurauksia maailmantalouteen – EU, Latinalainen Amerika ja Karibia mukaan luettuina – on vielä mahdotonta laskea,
- G. panee suurella mielenkiinnolla merkille "Etelän pankin" (Banco del Sur) ja Unasurin perustamisen sekä muiden alueellisten, osallisuutta edistävien aloitteiden käynnistämisen yhteiskunnallisten ja taloudellisten ongelmien ratkaisemiseksi ja kansainvälisistä rahoituslaitoksista vapautumiseksi,
- H. pitää tärkeänä, että alueellisen yhdentymisen hankkeissa kunnioitetaan kansallista itsemääräämisoikeutta ja valtioiden välistä tasavertaisuutta, tuetaan kunnianhimoisia yhteiskunnallisia tavoitteita, edistetään kunkin maan ja etenkin vähiten kehittyneiden maiden kehitystarpeet huomioon ottavaa kehitysmallia ja kannustetaan todellista lähentymistä EU:n jäsenvaltioiden ja Latinalaisen Amerikan ja Karibian alueen maiden välillä; katsoo, että tämänkaltaisissa sopimuksissa etusijalle on asetettava rauha, yhteiskuntien demokratisointi, väestön sosiaalisten oikeuksien edistäminen, taloudellisten ja rahoituskriisien ratkaisu, ympäristönsuojelu sekä kulttuurinen monimuotoisuus,
- I. ottaa huomioon, että Pekingin toimintaohjelmassa korostettiin sukupuolinäkökohtien tärkeyttä kaikissa politiikoissa ja pidettiin tätä strategiaa tehokkaana keinoa edistää sukupuolten tasa-arvoa, ja toteaa, että toimintaohjelman suuntaviivat sitovat hallituksia ja muita toimijoita,
- J. ottaa huomioon, että naisten terveyteen, lisääntymiseen ja seksuaalisuuteen liittyvät oikeudet ovat ennakoedellytys sukupuolten tasa-arvon toteutumiselle,
- K. ottaa huomioon, että ns. Andien kriisiin liittyvät viimeaikaiset tapahtumat osoittavat, että uhka Kolumbian aseellisen konfliktin leviämisestä alueella on suuri; panee erittäin huolestuneena merkille militarisoinnin ja konfliktin syvenemisen sekä konfliktiin liittyvät lukuisat murhat, sieppaukset – jotka useimmiten kohdistuvat ammattiyhdistysvaikuttajiin ja ihmisoikeuksien puolustajiin – ja siviilien joukkomurhat puolisotilaallisten joukkojen ja turvallisuuspalvelun jäsenten toimesta sekä guerillojen tekemät hyökkäykset ja sieppaukset,
- L. pitää tärkeänä kahden alueen välisen vuoropuhelun käynnistämistä tavoitteena keskinäinen avunanto ja yhteistyö näissä asioissa,

1. toivoo, että tuleva EU:n, Latinalaisen Amerikan ja Karibian alueen valtioiden päämiesten huippukokous Limassa toukokuun puolivälissä tarjoaisi tilaisuuden edistyä konkreettisesti tärkeissä kysymyksissä, jotka koskevat muun muassa rauhanprosesseja, molemminpuolista demokratian edistämistä, ihmisoikeuksia, siirtolaisuutta, yhteiskunnan velkataakkaa, tämänhetkistä globaalia rahoituskriisiä sekä ympäristö- ja ilmastonmuutosasioita, biologista monimuotoisuutta, kulttuurisen monimuotoisuuden säilyttämistä ja vähemmistöjen oikeuksia;
2. katsoo, että Pohjois-Amerikan rahoitusjärjestelmään kulminoituva kansainvälinen rahoituskriisi, joka lähti liikkeelle kiinteistökeinottelusta, heijastaa reaalityyppistä yhä kauempana olevaan rahoituskeinotteluun liittyvää jatkuvasti kasvavaa kriisiä sekä työntekijöiden palkan arvon laskua ja köyhimpien väestöosien ostovoiman laskua, joihin liittyy pakollinen luotonotto sekä kiinteistöjen että kulutustuotteiden hankintaa varten; katsoo että ei voida hyväksyä, että työntekijät ja kaikkein heikoimmassa asemassa olevat henkilöt maksavat laskun nykyisestä rahoituskriisistä, kun todelliset vastuulliset ja keinottelusta ja liiallisesta rahoitustoimintaan keskittymisestä hyötyvät tahot eli suuryritykset ja suuret rahoituslaitokset pääsevät jälleen kerran pätkästä;
3. ei hyväksy yhteiskunnallisten protestien kriminalisointia ja hyökkäyksiä työntekijöiden oikeuksia vastaan, joita on tapahtunut sekä Latinalaisessa Amerikassa että sittemmin myös Euroopassa, eikä myöskään joissakin tapauksissa toteutettuja sananvapauden ja poliittisen ilmaisunvapauden rajoituksia; kehottaa Perun hallitusta varmistamaan kaikin tavoin, että Limassa järjestettävän valtioiden päämiesten virallisen huippukokouksen aikana voidaan järjestää aiempien huippukokousten tapaan vaihtoehtoinen EA3-huippukokous;
4. tuomitsee määrätietoisesti ihmiskaupan ja vaatii hillitsemään sitä tarkoituksenmukaisin keinoin, mutta torjuu ehdottomasti maahanmuuttajien rankaisemisen ja kannattaa henkilöiden vapaata liikkuvuutta kahden alueen välillä; kehottaa lisäämään yhteistyötä kahden alueen välillä maahanmuuttoon liittyvien ongelmien ratkaisemiseksi rauhanomaisin ja sosiaalisesti oikeudenmukaisin keinoin, ei "linnoittautumalla" tai muureja rakentamalla eikä maahanmuuttajien painostuksen kautta;
5. panee tyytyväisenä merkille Santo Domingossa pidetyn Ríon ryhmän valtioiden päämiesten huippukokouksen tuloksen, jonka avulla kokoukseen osallistuneet valtioiden päämiehet esittivät ratkaisuja ns. Andien kriisiin, tuomitsivat kolmansien maiden itsemääräämisoikeuden loukkaukset sotilaallisten iskujen yhteydessä, tuomitsivat terroristiluetteloiden laatimisen Yhdysvaltain, EU:n ja Kanadan tapaan ja puolsivat neuvotteluratkaisuja alueen sisäisiin konflikteihin;
6. arvioi, että käytäessä neuvotteluja assosiaatiosopimuksista on kunnioitettava kansallista itsemääräämisoikeutta ja valtioiden välistä tasa-arvoa siten, että kahta aluetta on mahdollista lähentää toisiinsa todella tasavertaiselta pohjalta käsiteltäessä kysymyksiä, jotka liittyvät poliittiseen vuoropuheluun, yhteistyöhön ja kauppaan oikeudenmukaisin ja molempia osapuolia hyödyttävin ehdoin, jotka perustuvat täydentävyyteen ja solidaarisuuteen ja poikkeavat Yhdysvaltain aloitteesta tehtyjen CAFTA:n kaltaisten vapaakauppasopimusten malleista;

7. pyytää komissiota kuuntelemaan tarkkaan tiettyjen maiden pyyntöjä olla perustamatta EU:n ehdotuksen mukaisesti vapaakauppa-alueita vaan tehdä sen sijaan muita kuin vastavuoroisia kauppasopimuksia; torjuu vapaakauppasopimukset ja kehottaa komissiota etsimään vaihtoehtoja, esimerkiksi rajoittumaan tiettyihin kauppaa edistäviin näkökohtiin ja parantamaan GSP+ -tullietuusjärjestelmää, josta vaikuttaa olevan eniten hyötyä useiden kehitysmaiden taloudellisen ja yhteiskunnallisen tilanteen kannalta;
8. kehottaa tehostamaan alueiden välistä strategista kumppanuutta, jolla on kaksi tavoitetta: väestön hyvinvoinnin edistäminen ja alueellisen yhdentymisen syventäminen ottaen huomioon sekä maiden että kahden alueen välillä olevat erot;
9. kehottaa valtioiden päämiehiä pohtimaan ratkaisuja vakavaan elintarvikeongelmaan, joka vaikuttaa väestöihin ja maiden elintarvikeomavaraisuuteen, ja tekemään tarvittavat päätökset ottaen huomioon jo olemassa olevan tietämyksen biopolttoaineiden tärkeästä merkityksestä ihmisten elintarvikevarojen ja ilmastonmuutoksen kannalta;
10. arvioi, että julkiset palvelut ovat erittäin tärkeässä asemassa torjuttaessa epätasa-arvoa, köyhyyttä ja epidemioita; pitää erityisen tärkeänä yhteistyön kehittämistä kahden alueen välille julkisten palvelujen säilyttämiseksi ja kehittämiseksi, ovathan ne demokratian olennaisia osatekijöitä;
11. kannustaa poliittisia toimenpiteitä, joilla edistetään sellaisia infrastruktuureja, järjestelyjä ja julkisia palveluita, jotka takaavat kaikille naisille sukupuoli- ja lisääntymisterveysvalistuksen, mukaan luettuna ehkäisyvalistus, jotka tukevat äiteyttä ja isyyttä, jotta naiset voivat suunnitella perhettä ja koko elämänsä, ja jotka tarjoavat kaikki edellytykset tasa-arvoisen osallisuuden lisäämiseen;
12. panee merkille ja tukee kansojen – alkuperäiskansat mukaan luettuina – taistelua luonnonvarojensa valvontamahdollisuuksien puolesta ja etenkin vesivarojen ja energiavarojen käyttömahdollisuuksien puolesta ja pitää näitä olennaisen tärkeinä ihmisoikeuksina;
13. pitää tärkeänä, että kokouksen eurooppalaiset osapuolet ilmaisevat selkeän tukensa Latinalaisen Amerikan ja Karibian maiden hallitusten toimille, joilla nämä pyrkivät valvomaan, että niiden maaperällä toimivat eurooppalaiset tai muut monikansalliset yritykset kunnioittavat ihmisoikeuksia ja sosiaalisia ja ympäristöön liittyviä oikeuksia;
14. arvioi, että useimmille köyhimmistä ihmisistä, alkuperäiskansat mukaan luettuna, maatalous on edelleen tärkein tulonlähde, ja tähdentää, että maatalousuudistusohjelmien kautta ihmisille on annettava oikeus maahan; arvioi, että kahdenkeskisissä ja monenkeskisissä neuvotteluissa, joihin molemmat alueet ottavat osaa, etusijalle on pantava elintarvikeomavaraisuus ja -huolto sekä perhe- tai osuustoiminnallinen viljely;
15. panee merkille viimeaikaiset Latinalaisen Amerikan alueellisen yhdentymisen pyrkimykset, joiden yhteydessä on perustettu muassa Banco del Sur, Petrosur ja Petrocaribe; on tyytyväinen, että ALBA-sopimukseen liittyvän, Latinalaisen Amerikan kansojen koko elämänkaarta koskevan ehdotuksen toteuttamisessa on saavutettu edistystä, sekä sopimuksen kokonaisvaltaiseen kehitysmalliin, joka perustuu solidaarisuuden, yhteistyön, täydentävyyden ja kansojen itsemääräämisoikeuden

periaatteisiin, jossa kauppaa pidetään välineenä, ei päämääränä, ja jossa etusijalle asetetaan ihminen;

16. pitää tärkeänä, että Euroopan parlamentin ehdottama alueiden välinen rahasto kuroo kiinni olemassa olevat sosiaaliset kuilut, jotka aiheuttavat pysyviä ongelmia;
17. tuomitsee Bolivian separatistiset pyrkimykset, joita ajavat oligarkkiset tahot, jotka haluavat monopolisoida kaikille bolivialaisille kuuluvat luonnonvarat; muistuttaa, että sekä Bolivian vaaliviranomaiset että Yhdistyneiden Kansakuntien erityistarkkailija Rodolfo Stavenhagen on julistanut kyseisten tahojen järjestämät kansanäänestykset laittomiksi;
18. on syvästi huolistaan siitä, että maailman turvallisuus on jatkuvasti kytköksissä turvallisuustilanteeseen Yhdysvalloissa, joka pitää yllä sotilastukikohtiaan kaikkialla maailmassa ja esittää lisäystä sotilasmenoihinsa, jotka vuonna 2007 olivat korkeimmalla tasolla sitten toisen maailmansodan päättymisen; on huolissaan tästä Yhdysvaltain johtamasta militaristisesta suuntauksesta, johon myös EU on mennyt mukaan; esimerkkinä tästä on ohjustentorjunta-asemien rakentaminen Tšekin tasavaltaan ja Puolaan; vaatii, että kahdella alueella olevat ulkomaiset sotilastukikohdat lakkautetaan;
19. vahvistaa sitoumuksensa Yhdistyneiden Kansakuntien peruskirjan periaatteisiin ja tavoitteisiin; toistaa päätöksensä tukea ponnisteluja puolustaa kaikkien valtioiden suvereenia tasavertaisuutta, kunnioittaa alueellista koskemattomuutta ja poliittista riippumattomuutta, pidättäytyä kansainvälisissä suhteissa uhkaamasta voimankäytöllä tai käyttämästä voimaa vastoin Yhdistyneiden Kansakuntien periaatteita ja tavoitteita sekä ratkaista erimielisyydet rauhanomaisin keinoin oikeudenmukaisuuden ja kansainvälisen oikeuden periaatteita noudattaen;
20. toistaa tukevansa Kolumbian konfliktin poliittista neuvotteluratkaisua; kannattaa joidenkin valtioiden, kuten Ranskan tai Venezuelan, toimia FARC:n panttivankien vaihdon tukemiseksi; paheksuu järjestäytyneen rikollisuuden vaikutusvaltaa valtiovallan elimissä; paheksuu Kolumbian armeijan hyökkäystä Ecuadorin alueelle FARC:ia vastaan, koska se on vastoin Ecuadorin itsemääräämisoikeutta ja kansainvälistä oikeutta ja synnyttää alueelle kriisin, jota ei voida hyväksyä;
21. on tyytyväinen tammikuussa 2008 Guatemalassa perustettuun CICIG:iin (Kansainvälinen rankaisematta jättämisen vastainen komitea), ja pitää tätä arvokkaana tilaisuutena Guatemalalle käynnistää kansainvälisen yhteisön edessä siirtyminen demokratiaan, oikeusvaltioon ja ihmisoikeuksien suojeluun; pitää CICIG:iä esimerkkinä, jota kaikki valtiot, joita rankaisemattomuuden ongelma koskee, voisivat seurata; pahoittelee, että viisi kuukautta komitean toiminnan käynnistämisen jälkeen tutkinnan tuloksia ei tiedetä tiettyjen oikeudellisten tahojen asettamien esteiden vuoksi; korostaa, että on tärkeää, että EU tukee Guatemalassa rankaisematta jättämisen vastaista kansainvälistä tuomioistuinta esimerkkinä kahden alueen välisestä institutionaalisesta yhteistyöstä;
22. on huolissaan tiettyjen Latinalaisen Amerikan vaalijärjestelmien tilanteesta, esimerkiksi El Salvadorissa, jossa ei pystytä varmistamaan, että äänioikeus perustuu todelliseen väestönlaskentaan ja luotettaviin henkilötietoihin; vaatii EU:ta varmistamaan, että El

Salvadorin uusi vaalilaki hyväksytään, ja seuraamaan maan vaaliprosessia taatakseen, että vuoden 2009 vaalit toteutetaan avoimesti ja tasa-arvon ilmapiirissä;

23. pitää valitettavana El Salvadorin tasavallan korkeimman oikeuden 16. lokakuuta 2007 tekemää päätöstä ammatillisesta järjestäytymisoikeudesta annetun ILO:n yleissopimuksen 87 soveltumattomuudesta; kehottaa komissiota vaatimaan kyseisen yleissopimuksen soveltamista perusedellytyksenä EU:n ja Keski-Amerikan assosiaatiosopimuksen edistämiseksi;
24. torjuu päättäväisesti kaikki yksipuoliset, ekstraterritoriaaliset pakkotoimet, jotka ovat kansainvälisen oikeuden ja yleisesti hyväksytyjen vapaakauppasääntöjen vastaisia; katsoo, että tällaiset käytännöt vaarantavat vakavasti monenvälisyyden; muistuttaa Yhdistyneiden Kansakuntien yleiskokouksen päätöslauselmasta A/RES/62/3 ja siitä, että se vastustaa Helms-Burtonin lain ekstraterritoriaalisia määräyksiä;
25. kehottaa vapauttamaan viisi kuubalaista, joita Yhdysvallat on pitänyt kymmenen vuoden ajan vankeina pidettyään heidät mielivaltaisesti, kuten on jopa Yhdistyneiden Kansakuntien ihmisoikeustoimikunta todennut; tuomitsee julmat vankeusolot ja vankien eristämisen jopa perheistään, joilla ei ole vierailuoikeutta, mikä on täysin ihmisoikeuksien ja myös Yhdysvaltain lakien vastaista;
26. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman Euroopan unionin ja Latinalaisen Amerikan ja Karibian alueen viidennen huippukokouksen puheenjohtajistolle, Euroopan unionin neuvostolle ja komissiolle sekä Euroopan unionin ja kaikkien Latinalaisen Amerikan ja Karibian maiden parlamenteille, Euroopan unionin ja Latinalaisen Amerikan parlamentaarille edustajakokoukselle, Latinalaisen Amerikan parlamentille, Keski-Amerikan parlamentille, Andien parlamentille ja Mercosurin parlamentille.